

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA 2014-57
06.05.2014
Juliane Henningsen

Arnat angutillu ajornartorsiornerminni qimarngusariaqalernerminnilu naligijinnerusumik sullinneqarsinnaanissaat siunertaralugu Nunatsinni qimarnguiit atornerqarnerat pillugu aammalu tassunga tunngatillugu qimarnguiit pisariaqartinneqarnerat aammalu kommunit allallu qimarnguinnik ingerlatsiumasut nutaamik qimarnguiliortoqarnissaanut imaluunniit pioreersut iluarsartuunneqarnissaanut periarfissaqartinneqarnissaannik misissuisoqarnissaa siunertaralugu qimarnguiit pillugit Naalakkersuisut misissuineramik ingerlatsinissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaasut, Knud Kristiansen aamma Gerhardt Petersen)

Qimarngueqarnermut tunngasut ineriartortinneqarnissaat pisariaqartinneqarmat isumaqatigaarput.

Misissuinerit arlallit takutippaat ilaqutariinni nakuuserarneq annertoorejussuusoq aammalu ilaqutariinni arnat tassaasut nakuusernermik eqqorneqarnerpaasartut. Kisianni imaangilaq angutit puigorneqartut, taamaattumik kommunit matumani kaammattorneqartariaqarput aamma angutitut sammisunik neqerooruteqaqqullugit.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu innutaasunut nakuusernermik eqqorneqartunut naammaginar-tumik neqerooruteqartoqarnissaata qulakkeerneqarnissaa kommunit akisussaaffigaat.

Maanna neqeroorutigineqartartut pisariaqartitsineramik naammassinnittut Naalakkersuisunit isigineqangillat. Nakuuserarneq akiorniarlugu periusissamik iliussissatullu pilersaarummik nuna tamakkerlugu suliniutinut nukittorsaataasussanik Naalakkersuisut siorna saqqummiipput. Tamanna aallartiffiuvoq neriuortoq.

Pilersaarusionermermi siunertarineqartariaqarpoq kommunit ullumikkut qimarngueqanngitsut qimarnguinnik pilersitsinissaat aammalu maanna qimarnguiit nukittorsarneqarnissaat. Qimarnguiit taakku aamma nunaqarfittaminnut sullissisinnaasariaqarput.

Meeqqat suli annertunerusumik suliniarfigineqartariaqarput.

Qimarnguinnut tunngasuni kisitsisit assigiinngillat, kisitsisit takutippaat meeqqat 300-t missaanniittut 2011-mi nuna tamakkerlugu qimarnguinni arfineq marlunni najugaqarsimasut.

Meeqqat nakuusernermik eqqorneqartut annertuumik unammilligassaasutut qimarnguinni sulisunit misigineqartarnerat akulikippoq. Angerlarsimaffinni nakuuserneq meeqqanut sunnuteqartarpoq qimarnguillu taakkuninnga sulissutiginninnissamut suliatigut nukissat amigaatigaat. Pingaartumik nukappiaqqat makitasoorujussuarmik pissuseqalerajupput. Taamaallilluni ilisimatusarnermi suut paasineqarnerisut qimarnguinni ulluinnarni pisut takutippaat: Tassalu ilaqutariinni nakuuserfiusartuni meeqqat namminneq inersimasun- ngorunik nakuuseritunngorsinnaanerminnut aamma/imaluunniit nakuuserfigineqalersinnaanerminnut navianartorsiortut.

Politiit persuttaanani oqaloqatigiinnissamut suliniutaat qaqugu sinerissamut siammarniarpa? Illoqarfinni aalajangersimasuni iluatsittut sukkanerpaamik siammarniarlik.

Siorna qimarnguiit pillugit ataatsimeersuartoqarmat aamma inassuteqaatit qiviarneqartariaqarput, eqqumiiginarpoq Naalakkersuisut akissuteqarnerminni taakkua eqqaangimmatigit.

- Qitiusumik ataqatigiissaarinermik suliaqartoqarnissaa – qimarnguiit sullissinerannut tapertaasumik.
- Sullisseriaatsit periutsillu assigiaarnerusut
- Ilisimatusarneq
- Meeqqanut angajoqqaamullu eqqugaasumut ikiorsiinerup nukittorsarnissaa
- Piginnaasatigut qaffassaaneq ilinniartitaanerlu
- Tasiilami Ittoqqartoormiini kiisalu illoqarfinni allani qimarnguinnik periarfissaqartitsinngitsuni pilersitsisoqarnissaa.
- Qimarnguiit pisortanit ingerlanneqartariaqarnerat oqariartuutigaattaaq.
- Illutat pitsaannginneri nerisaqartitsisarnerlu pitsanngorsaavigineqarnissaat piumasarivaat.
- Minnerunngitsumik angutitut sammisumik qimarnguiit aqutsisui suliniuteqartoqartariaqartoq isummerput.

Atassut-ip siunnersuutaa ilalerparput, aningaasaliinissamullu ukiamut isumaqatiginninniarnit aqqutigalugit suleqataarusunnerput qularineqassanngilaq.